

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра цивільного та господарського права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

к.ю.н., доц. О.С. Яра

«18» червня 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

цивільного та господарського права

Протокол № 12 від «16» червня 2020 р.

завідувач кафедри

О. Ю. Піддубний

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти (ОКР)	перший (бакалаврський)
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Освітньо-професійна програма	Право
Орієнтація освітньої програми	освітньо-професійна програма
Форма навчання	денна та заочна
Термін навчання (обсяг ЄКТС)	3 роки 10 місяців, (240) 5 навчальних років
На основі	повної загальної середньої освіти
Ступінь вищої освіти	«Бакалавр»
Кваліфікація	Бакалавр права

Розробники: Бажанова Вікторія Олегівна, кандидат юридичних наук,
асистент кафедри цивільного та господарського права

КИЇВ – 2020 р.

Курс "**Корпоративне право**" включає в себе формування у студента поняття корпоративного права в суб'єктивному та об'єктивному розумінні, набуття знань щодо процедури створення та припинення суб'єктів корпоративного права – корпоративних підприємств, правового статусу суб'єктів корпоративного права, порядку та способів вирішення корпоративних спорів, відповідальності за порушення норм корпоративного права.

Засвоєння змісту норм, які регулюють відносини між учасниками корпоративних відносин, комплексних правових інститутів, інститутів законодавства, проблематики застосування відповідних норм права – складають пізнавальне завдання.

З метою повноцінного вивчення даного курсу студент зобов'язаний вичати та критично аналізувати актуальну судову практику, яка допомагає вирішити питання, на скільки відповідна правова норма відповідає сучасним реаліям та економічній ситуації у державі.

Семінарське заняття – це форма навчального заняття, відповідно до якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до котрих студенти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань (рефератів). Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою.

Завдання, які виносяться на підготовку студентам:

- опрацювання теоретичних питань і наукових джерел;
- аналіз чинних нормативно-правових актів;
- написання есе;
- написання рефератів;
- створення мультимедійних презентацій;
- вирішення практичних завдань із застосуванням актуальної судової практики.

З метою вивчення **теоретичних питань**, які виносяться на розгляд до кожного семінарського заняття, студент повинен відвідувати лекції, присвячені відповідній тематиці, та ознайомитись із змістом лекції в

електронному форматі, яка розміщена на офіційному сайті НУБіП України в мережі Інтернет.

Під час вивчення теоретичних питань студент зобов'язаний приділяти належну увагу опрацюванню **наукових джерел**, у тому числі, спеціальній юридичній літературі, а також аналізу **нормативно-правових актів**, які регулюють відносини, що входять до предмету розгляду на семінарському занятті (перелік наукових джерел та нормативно-правових актів міститься в електронному конспекті лекцій, що є невід'ємною частиною навчально-методичного комплексу з дисципліни "**Корпоративне право**").

Опрацювання нормативно-правових актів повинне полягати у визначенні кола суспільних відносин, які регулює цей акт, а також у визначенні предмету та способів його впливу на відповідних суб'єктів. Наприклад, вимога щодо нотаріального засвідчення підписів учасників на першій редакції статуту товариства з обмеженою відповідальністю; закріплення переважного права на придбання частки (частини частки) іншого учасника товариства, що продається третій особі; встановлення вимог щодо державної реєстрації товариств з обмеженою відповідальністю; встановлення вимог щодо державної реєстрації товариств з додатковою відповідальністю; встановлення вимог щодо державної реєстрації акціонерних товариств; встановлення вимог щодо державної реєстрації фізичної особи підприємцем тощо.

Нормативно-правові акти, необхідні для семінарського заняття, мають бути у роздрукованому та/або у електронному вигляді у кожного студента, присутнього на семінарському занятті.

Результатом належного опрацювання теоретичних питань і наукових джерел, юридичного аналізу чинних нормативно-правових актів є усна відповідь на семінарському занятті, яка оцінюється викладачем у балах: від 1 балу до 15 балів.

У тому випадку, якщо до переліку індивідуальних завдань до семінарського заняття включено написання **рефератів та ессе**, то визначені викладачем, який проводить семінарське заняття, студенти повинні

підготувати письмові роботи за відповідною тематикою, які мають відповідати описаним нижче вимогам.

Підготовка до виконання рефератів та есе повинна починатись зі складання бібліографії з обраної теми дослідження.

З метою підготовки рефератів та есе можна опрацювати фонди таких бібліотек:

- бібліотека Національного університету біоресурсів і природокристування України (м. Київ, вул. Героїв Оборони, 13, навчальний корпус № 4; філія бібліотеки: м. Київ, вул. Васильківська, 17, навчальний корпус № 6);

- Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського (м. Київ, Голосіївський пр., 3; філія № 1 – м. Київ, вул. Володимирська, 62; філія № 2 – м. Київ, пр. Академіка Вернадського, 79);

- Правнича бібліотека Української Правничої Фундації (м. Київ, вул. Саксаганського, 41);

- Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого (м. Київ, вул. Грушевського, 1);

- Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ, вул. Володимирська, 58).

Вивчення літератури з обраної тематики дослідження потрібно починати з відповідних підручників, навчальних посібників, з перегляду власних лекційних та семінарських конспектів, поступово переходячи до ознайомлення з монографічними дослідженнями, статтями у наукових фахових виданнях, матеріалами науково-практичних конференцій, текстами авторефератів тощо.

У першу чергу, потрібно проаналізувати нову літературу, потім можна поглибитись у вивчення більш старих джерел.

Рекомендовано також звернути увагу на українські юридичні часописи, зокрема: "Право України", "Підприємництво, господарство і право", "Юридичний вісник України", "Юридична Україна", "Юрист", "Вісник Конституційного суду України" тощо.

Особливу увагу потрібно приділити проблемним питанням, дискусіям, спірним думкам і твердженням, недолікам та неузгодженостям законодавства.

Потрібно пам'ятати, що необхідно використовувати чинні нормативно-правові акти в їх останній, актуальній редакції. З цією метою потрібно використовувати офіційні видання та офіційні сайти органів державної влади, зокрема:

- "Відомості Верховної Ради України";
- "Офіційний вісник України";
- "Урядовий кур'єр";

Посилання на нормативно-правові акти не в актуальній редакції або на нечинні нормативно-правові акти, можливе лише в тому випадку, якщо питання досліджуються в історичному або порівняльно-правовому аспекті.

Реферат повинен складатися з таких частин:

- Вступна (присвячується висвітленню актуальності обраної автором тематики; висвітлюються мета та завдання дослідження);
- Основна (має містити основний зміст дослідження; основні теоретичні положення; здійснюється аналіз національних та іноземних нормативно-правових актів);
- Висновки (викладаються найбільш важливі результати проведеного дослідження).

Реферат завершується списком використаних джерел, на які здійснюється посилання в роботі, та які були використані при її написанні.

Обсяг основного тексту реферату повинен бути не меншим за 15 сторінок і не більшим за 30 сторінок.

До основного тексту включаються:

- титульний аркуш (1 стор.);
- зміст роботи (1 стор.);
- вступ (1-2 стор.);
- основна частина (10-25 стор.);
- висновки (1-3 стор.);

- список використаних джерел (не менше 10 посилань).

Результатом належного виконання реферату є: письмова робота та доповідь студента за темою реферата на семінарському занятті, які оцінюються викладачем у балах: 1-5 балів – усна відповідь; 1-5 балів – письмове оформлення реферату. Мінімальна кількість балів, які студент може отримати за виконання реферату – 2 бали, максимальна кількість – 10 балів.

При створенні **мультимедійних презентацій** студент повинен дотримуватись таких рекомендацій.

Презентація має бути виконана після того, коли студент розробив загальну структуру презентації та зібрав ілюстративний матеріал.

Перший слайд повинен містити заголовок теми, прізвище, ім'я та по-батькові автора, мету роботи.

До тексту презентації доцільно додавати таблиці, діаграми, схеми та графіки.

Основний виклад матеріалу повинен бути здійснений на 10-12 слайдах. Висновки та рекомендації мають бути розміщені на 1-2 слайдах. Один слайд повинен містити список використаних джерел.

Презентація не повинна перевищувати 20 слайдів. Оптимальна кількість слайдів – 15-16. Розмір шрифту повинен бути не меншим, ніж 20-22pt.

Результатом належного виконання мультимедійної презентації є: оформлення презентації на електронному носії та у роздрукованому вигляді. Оцінка мультимедійної презентації здійснюється викладачем після її оприлюднення на семінарському занятті або після перегляду її роздрукованої чи електронної версії. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за виконання мультимедійної презентації – 15 балів.

Надзвичайно важливим у підготовці до семінарського заняття є **вирішення практичних завдань із застосуванням актуальної судової практики.**

До вирішення практичного завдання студент повинен ознайомитись із змістом лекції в електронному форматі, яка розміщена на офіційному сайті НУБіП України в мережі Інтернет. Потім студент повинен проаналізувати літературні джерела та нормативно-правові акти з питань, викладених в умові завдання.

При вирішенні практичного завдання студент обов'язково повинен враховувати положення актуальної судової практики.

Наприклад, з метою вирішення практичного завдання, яке пов'язане із *набуттям права власності на частку в статутному капіталі*, студент повинен проаналізувати положення Цивільного кодексу України від 16 січня 2003 року, Господарського кодексу України від 16 січня 2003 року, Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" від 06 вересня 2018 року, а також Постанови Пленуму Вищого Господарського суду України "Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин" від 25 лютого 2016 року № 4, яка містить практичні аспекти, що можуть бути корисними при вирішенні вказаного практичного завдання (щодо підвідомчості і підсудності справ; щодо застосування законодавства у спорах, які виникають під час реалізації та захисту корпоративних прав; щодо встановлення факту наявності чи відсутності поршень корпоративних прав; щодо набуття статусу учасника товариства з обмеженою відповідальністю тощо).

Результатом вирішення практичних завдань із застосуванням актуальної судової практики є: оформлення вирішення практичного завдання у письмовому вигляді та оголошення отриманих результатів на семінарському занятті. Мінімальна кількість балів, які студент може отримати за вирішення практичного завдання – 1 бал, максимальна кількість – 5 балів.

Опис навчальної дисципліни

"Корпоративне право"

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	
Галузь знань	08 «Право»	
Спеціальність	081 «Право»	
Кваліфікація	Бакалавр права	
Характеристика навчальної дисципліни		
Форма навчання	Денна	Заочна
Вид	Вибіркова навчальна дисципліна	Основна навчальна дисципліна
Загальна кількість годин	150	120
Кількість кредитів ECTS	5	4
Кількість змістових модулів	2	2
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	<i>У робочому навчальному плані не передбачено</i>	<i>У робочому навчальному плані не передбачено</i>
Форма контролю	Залік	Залік
Показники навчальної дисципліни для заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4	5
Семестр	2	1
Лекційні заняття	10 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	8 год.	8 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	130 год.	104 год.
Індивідуальні завдання	-	-
Всього годин	150 год.	120 год.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу одержання необхідних теоретичних та практичних знань в сфері корпоративних правовідносин та освоєння актів цивільного та господарського законодавства України, які регулюють відносини, що виникають, змінюються та припиняються щодо корпоративних прав. Усвідомлення зростаючої ролі корпоративних прав у задоволенні майнових інтересів учасників цивільних відносин; ознайомлення з підставами виникнення, особливостями здійснення та захисту, а також порядком припинення корпоративних прав; підготовка спеціалістів високого рівня для правового обслуговування фізичних та юридичних осіб.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити студентів з основними проблемами корпоративного права України;
- ознайомити з предметом і завданнями курсу "Корпоративне право";
- з'ясувати зв'язок корпоративного права України з іншими галузями права;
- висвітлити основні питання, що стосуються корпоративних відносин, корпоративного управління, корпоративного контролю тощо;
- сформувати навички аналізу джерел корпоративного права;
- провести правовий аналіз основних інститутів корпоративного права;
- навчити майбутніх юристів використовувати набуті знання з корпоративного права у практичній професійній діяльності.

Вимоги до знань та умінь

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- основні категорії корпоративного права;
- особливості легітимації суб'єктів корпоративного права;
- особливості правового статусу суб'єктів корпоративного права;
- способи захисту порушених прав під час здійснення підприємницької діяльності;

- процедуру припинення діяльності суб'єктів корпоративного права
уміти:

- оперувати положеннями законів України, підзаконних нормативних
актів, що приймаються у встановленому порядку органами державної влади
та місцевого самоврядування;

- самостійно визначити підставу виникнення корпоративних прав,
умови їх здійснення та захисту;

- застосовувати відповідні правові норми для вирішення конкретних
практичних ситуацій в сфері корпоративних відносин.

ПРОГРАМА І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни													
Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усь го	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовний модуль 1.													
Тема 1.	1		2	2	-	-	30		2	2	-	-	30
Разом за модулем 1		34	2	2	-	-	30	34	2	2	-	-	30
Змістовний модуль 2.													
Тема 2.	2		2	2	-	-	24		2	2	-	-	16
Тема 3.	3		2	2	-	-	26		2	2	-	-	16
Тема 4.	4		2	2	-	-	24		2	2	-	-	16
Тема 5.	5		2	2	-	-	26		-	-	-	-	26
Разом за модулем 2		116	8	8	-	-	100	86	6	6	-	-	74
Усього годин		150	10	10	-	-		120	8	8	-	-	104

Структура курсу "Корпоративне право" включає теми, які охоплюють теоретичні положення корпоративного права, процедуру створення та припинення суб'єктів корпоративного права – корпоративних підприємств, правовий статус суб'єктів корпоративного права, порядок та способи вирішення корпоративних спорів, відповідальність за порушення норм корпоративного права.

Навчальна дисципліна "Корпоративне право" вивчається протягом одного семестру студентами юридичного факультету ОС «Бакалавр» денної та заочної форми навчання на 4 курсі протягом 8 і 9 семестру. Згідно навчального плану на вивчення курсу відводиться 150/120 годин, з них 10 год. лекцій, 8 год. практичних, 130/104 год. самостійної роботи.

Дисципліна поділена на 2 змістові модулі, які об'єднують лекційний матеріал, семінарські та практичні заняття, самостійну роботу студентів та тестування. Рівень засвоєння студентом матеріалу модуля оцінюється за результатами виконання ним практичних завдань та модульної контрольної роботи.

Лекційні заняття – це форма занять, які сприяють активізації мислення студентів, дозволяють висунути проблемні питання навчального курсу, показати протиріччя, ознайомити студентів з історією наукового пошуку. Крім того, лекційні заняття дозволяють висунути проблеми для самостійного вивчення студентами. Темі лекцій та розподіл лекційних занять за модулями, тижнями, наведено в календарних планах для денної та заочної форм навчання відповідно.

Семінарські та практичні заняття. Метою семінарських занять є перевірка, поглиблення і закріплення теоретичних знань одержаних, студентами на лекціях та під час самостійної роботи; поглиблене вивчення останніх змін у законодавстві; розгляд питань, які не висвітлені в лекціях; формування у студентів вміння тлумачити і застосовувати норми корпоративного права у конкретних ситуаціях; надання студентам комплексу практичних вмінь та навичок, необхідних для формування професійної майстерності.

Семінарські заняття є однією з організаційних форм навчання у вищій формі. Вони покликані забезпечити розвиток творчого професійного мислення, пізнавальної мотивації і професійного виконання знань у навчальних умовах, сформувати у студентів інтерес до науки і науково-правових досліджень.

Семінарські заняття тісно пов'язані з усіма видами навчальної праці, зокрема з лекціями і самостійною роботою, а також передбачають послідовність підготовки до них і певний порядок проведення. За теоретичними питаннями студенти готують виступи або реферати. Виступи слід ілюструвати посиланнями на джерельну базу. У подальшому вони обговорюються групою.

Самостійна та індивідуальна робота – це форма навчання, що має на меті розширення та дослідження питань, які розглядаються на лекціях, а також опрацювання питань, які не висвітлювались на лекціях та семінарських і практичних заняттях.

Контроль знань здійснюється у формі заліку. Студенти денної та заочної форми навчання залік складають в 8 та 9 семестрі. Рекомендовані теми та форми занять дають можливість використовувати та закріплювати знання та навички, не тільки зі спеціальних курсів з питань корпоративного права, а також з цивільного права України, господарського права України, адміністративного права, фінансового права, та інших дисциплін, що вивчалися студентами.

Для засвоєння дисципліни "Корпоративне право" студенти повинні використовувати знання, отримані в процесі вивчення таких попередніх дисциплін як "Теорія держави і права", "Конституційне право", "Цивільне та сімейне право", "Господарське право", "Адміністративне право". Дисципліни, які пов'язані з корпоративним правом, і в подальшому вивчатимуться – "Правовий статус невідприємницьких організацій", "Підприємницьке право", "Біржове право", "Правове регулювання ринку цінних паперів" .

Засвоєння теоретичних положень, що стосуються регулювання корпоративних прав та досвіду застосування отриманих навичок, неможливо без вивчення спеціальної літератури та нормативних актів, переліки яких наведено.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Теорія корпоративного права (2 год)

Поняття корпоративного права. Корпоративне право в суб'єктивному та об'єктивному розумінні. Тенденції розвитку корпоративного права в Україні. Поняття та ознаки корпоративного права. Співвідношення корпоративного та акціонерного права, корпоративного та господарського права, корпоративного та цивільного права. Методи корпоративного права. Загальнонаукові та спеціальні методи пізнання і вивчення корпоративного права. Місце науки та навчального курсу корпоративного права в системі загальних і спеціальних юридичних дисциплін, їх зв'язок з іншими правовими дисциплінами, теоретичне і практичне значення для підготовки спеціалістів. Структура та система навчального курсу з корпоративного права. Суспільні відносини, що регулюються корпоративним правом. Корпоративні правовідносини як предмет корпоративного права. Структура корпоративних відносин. Правовий аналіз окремих елементів корпоративних відносин. Джерела корпоративного права. Ознаки та поняття джерел корпоративного права. Корпоративний звичай як форма корпоративного права. Корпоративні ділові звичаї. Відмінність корпоративних ділових звичаїв від корпоративних звичаїв. Корпоративні прецеденти. Корпоративний нормативний акт як основне джерело корпоративного права. Ознаки та види корпоративних нормативних актів і вимоги, що висуваються до них. Особливості змісту та форми корпоративних нормативних актів. Систематизація корпоративних нормативних актів.

Змістовий модуль 2.

Тема 2. Правове регулювання процедури створення суб'єкта корпоративного права - корпоративного підприємства(2 год)

Поняття і зміст права на створення корпоративного підприємства. Суб'єкти права на створення корпоративного підприємства. Реалізація права на створення корпоративного підприємства та його обмеження. Установчі документи корпоративного підприємства. Стадії створення корпоративного

підприємства. Створення відокремлених підрозділів корпоративних підприємств. Створення фіктивних корпоративних підприємств. Процедура державної реєстрації та проходження інших обов'язкових процедур легітимації.

Тема 3. Правовий статус суб'єктів корпоративного права (2 год)

Поняття суб'єктів корпоративного права, їх ознаки та види. Правовий статус господарських товариств та підприємств колективної власності. Поняття та види об'єднань підприємств. Ознаки консорціуму, асоціації, концерну та корпорації.

Тема 4. Вирішення корпоративних спорів, захист корпоративних прав.

Відповідальність за порушення норм корпоративного права

(2 год)

Поняття, учасники, юрисдикція корпоративних спорів. Способи захисту корпоративних прав. Особливості розгляду корпоративних спорів. Відповідальність посадових осіб органів управління господарських товариств за порушення корпоративних норм. Штрафні санкції, які застосовуються до посадових осіб державних органів за порушення корпоративних норм. Відповідальність акціонерів, учасників і персоналу за порушення корпоративних норм. Відповідальність державних органів за порушення корпоративних норм. Нормативно-правові акти, які передбачають відповідальність державних органів за порушення корпоративних норм.

Тема 5. Загальна процедура припинення діяльності суб'єкта корпоративного права - корпоративного підприємства (2 год)

Загальні положення про припинення діяльності суб'єкта корпоративного права - корпоративного підприємства. Реорганізація як форма припинення. Ліквідація як форма припинення. Поняття банкрутства, сторони у справі про банкрутство, процедура провадження у справі про банкрутство.

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Теорія корпоративного права (2 год)

Поняття корпоративного права. Корпоративне право в суб'єктивному та об'єктивному розумінні.

Тенденції розвитку корпоративного права в Україні.

Поняття та ознаки корпоративного права.

Співвідношення корпоративного та акціонерного права, корпоративного та господарського права, корпоративного та цивільного права.

Методи корпоративного права. Загальнонаукові та спеціальні методи пізнання і вивчення корпоративного права.

Місце науки та навчального курсу корпоративного права в системі загальних і спеціальних юридичних дисциплін, їх зв'язок з іншими правовими дисциплінами, теоретичне і практичне значення для підготовки спеціалістів.

Структура та система навчального курсу з корпоративного права. Корпоративні правовідносини як предмет корпоративного права. Структура корпоративних відносин.

Джерела корпоративного права. Ознаки та поняття джерел корпоративного права. Корпоративний звичай як форма корпоративного права. Корпоративні ділові звичаї. Відмінність корпоративних ділових звичаїв від корпоративних звичаїв. Корпоративні прецеденти. Корпоративний нормативний акт як основне джерело корпоративного права. Ознаки та види корпоративних нормативних актів і вимоги, що висуваються до них. Особливості змісту та форми корпоративних нормативних актів. Систематизація корпоративних нормативних актів.

Змістовий модуль 2.

Тема 2. Правове регулювання процедури створення суб'єкта корпоративного права - корпоративного підприємства(2 год)

Поняття і зміст права на створення корпоративного підприємства.

Суб'єкти права на створення корпоративного підприємства.

Реалізація права на створення корпоративного підприємства та його обмеження.

Установчі документи корпоративного підприємства.

Стадії створення корпоративного підприємства.

Створення відокремлених підрозділів корпоративних підприємств.

Створення фіктивних корпоративних підприємств.

Процедура державної реєстрації та проходження інших обов'язкових процедур легітимації.

Тема 3. Правовий статус суб'єктів корпоративного права (2 год)

Поняття суб'єктів корпоративного права, їх ознаки та види.

Правовий статус господарських товариств та підприємств колективної власності.

Поняття та види об'єднань підприємств. Ознаки консорціуму, асоціації, концерну та корпорації.

Тема 4. Вирішення корпоративних спорів, захист корпоративних прав.

Відповідальність за порушення норм корпоративного права

(2 год)

Поняття, учасники, юрисдикція корпоративних спорів.

Способи захисту корпоративних прав.

Особливості розгляду корпоративних спорів.

Відповідальність посадових осіб органів управління господарських товариств за порушення корпоративних норм.

Штрафні санкції, які застосовуються до посадових осіб державних органів за порушення корпоративних норм.

Відповідальність акціонерів, учасників і персоналу за порушення корпоративних норм.

Відповідальність державних органів за порушення корпоративних норм.

Нормативно-правові акти, які передбачають відповідальність державних органів за порушення корпоративних норм.

Тема 5. Загальна процедура припинення діяльності суб'єкта корпоративного права - корпоративного підприємства (2 год)

Загальні положення про припинення діяльності суб'єкта корпоративного права - корпоративного підприємства.

Реорганізація як форма припинення.

Ліквідація як форма припинення.

Поняття банкрутства, сторони у справі про банкрутство, процедура провадження у справі про банкрутство.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Питання для самостійної роботи

1. Поняття, ознаки та система корпоративного законодавства.
2. Локальні корпоративні акти.
3. Корпоративні звичаї.
4. Корпоративні відносини: поняття, правова природа, ознаки, види.
5. Загальні засади та порядок створення господарських корпорацій.
6. Правове становище засновника/засновників господарських корпорацій.
7. Установчі документи господарських корпорацій.
8. Корпоративні обов'язки.
9. Відповідальність за невиконання/неналежне виконання таких обов'язків.
10. Зловживання корпоративними правами.
11. Викуп акціонерним товариством розміщених ним цінних паперів.
12. Обов'язковий викуп акціонерним товариством акцій на вимогу акціонерів.
13. Припинення акціонерного товариства з правонаступництвом: злиття, приєднання, поділ, перетворення.
14. Поняття, ознаки товариства з додатковою відповідальністю.
15. Правове положення вкладників та повних командитів командитного товариства.
16. Ознаки та правова природа кооперативу.
17. Види кооперативів за законодавством України.
18. Правове положення кооперативних об'єднань.
19. Види кооперативних об'єднань.
20. Поняття, підстави набуття державою корпоративних прав.
21. Правове положення державної акціонерної компанії

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО СТВОРЕННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

Мультимедійна презентація – це програма, яка може містити текстові матеріали, фотографії, малюнки, діаграми та графіки, слайд-шоу, звукове оформлення і дикторський супровід, відеофрагменти й анімацію, тривимірну графіку.

Основною відмінністю презентацій від решти способів представлення інформації є їх особлива насиченість змістом та інтерактивність, тобто здатність певним чином змінюватися й реагувати на дії користувача.

Переваги мультимедійної презентації:

- унаочнює матеріали, що презентуються;
- підвищує оперативність і об'єктивність оцінювання результатів наукового дослідження;
- сприяє розвитку продуктивних, творчих функцій мислення студентів, формуванню операційного стилю мислення.

Рекомендації щодо презентування матеріалів в електронному вигляді

Структура матеріалів в електронному вигляді

Матеріали складаються з:

- титульного слайда;
- інформаційних слайдів;
- завершального слайда.

У титульному слайді вказуються:

- тема;
- прізвище, ім'я і по батькові доповідача;
- прізвище, ім'я і по батькові наукового керівника, посада, місце роботи.

Інформаційні слайди містять таку інформацію:

- актуальність проблеми;
- науковий апарат;
- завдання дослідження;
- хід, зміст дослідження;
- результати дослідження;
- основні висновки;

Крім того, інформаційні слайди можуть містити діаграми і графіки, необхідні текстові, табличні й інші матеріали.

Вибір типу інформації, схем структуризації даних та порядок їх викладу здійснюється доповідачем відповідно до мети створення презентації.

Завершальний слайд містить подяку за увагу.

Рационально використовувати наскрізну нумерацію слайдів, тобто титульний слайд – це слайд № 1, перший інформаційний слайд – це слайд № 2 і далі по порядку. Номер слайда відображається в правому верхньому кутку. На титульному та завершальному слайдах номер може не проставлятися.

Формат слайдів

Параметри сторінки:

- розмір слайдів має відповідати розміру екрана;
- орієнтація слайда – альбомна;
- ширина слайда – 24 см;
- висота слайда – 18 см;
- нумерувати слайди слід арабськими цифрами без знаків номера, рисочок тощо;
- формат показу слайдів – “Демонстрація”.
- графічний і текстовий матеріали розміщуються на слайдах так, щоб ліворуч і праворуч від краю слайда залишалось чисте поле шириною не менше 0,5 см.

Фон слайдів

Фон є елементом заднього (другого) плану. Він має виділяти, підкреслювати інформацію слайда, але не затуляти її.

Використання різних фонів на слайдах в рамках однієї презентації не створює відчуття єдності, зв'язності, стильності інформації.

Щоб уникнути цієї помилки, складання кольорової схеми презентації має починатися з вибору двох головних функціональних кольорів, які використовуються для фону та звичайного тексту.

Поєднання двох кольорів – кольору тексту та кольору фону – істотно впливає на глядача: деякі пари кольорів не тільки стомлюють зір, але й можуть призвести до стресу.

Традиція нашого сприйняття пов'язана з тим, що фон має бути світлим, а текст – темним. Цей контрастний образ прийшов від “книжкового” тексту. У друкованих текстах ми зіштовхуємось із максимальним контрастом: чорний – білий. Ми до нього звикли, око він не стомлює. Проте сприйняття тексту з екрану має дещо іншу специфіку. Зокрема, екран генерує випромінювання, і тому різкий контраст кольору і фону втомлює око. Є прийоми, за допомогою яких можна цей різкий контраст пом'якшити. Наприклад, можна обрати фон і колір в одній гамі, тобто тільки зробити фон максимально світлим, а шрифт – темним.

Необхідно запам'ятати ще одне правило вибору фону.

Будь-який фоновий малюнок підвищує стомлюваність очей і знижує ефективність засвоєння презентованого матеріалу.

Використання фотографій як фону є не завжди вдалою ідеєю через труднощі з підбором шрифту. В цьому випадку треба або використовувати більш-менш однотонні, іноді ледь розмиті фотографії, або розташовувати текст не на самій фотографії, а на кольоровій підкладці. Але такий варіант оформлення фону має бути виправданим метою презентації.

Заважає сприйняттю текстової інформації й використаний у презентації фон у вигляді анімованого об'єкта.

Рекомендується використовувати світлий фон слайдів (за кольорами: червоний – не менше 255; зелений – не менше 225; синій – не менше 225; поєднання, що рекомендується, – 230, 240, 250).

Тема 1. Теорія корпоративного права

Завдання 1. Питання для опрацювання:

Поняття корпоративного права. Тенденції розвитку корпоративного права в Україні.

Поняття та ознаки корпоративного права. Співвідношення корпоративного та акціонерного права, корпоративного та господарського права, корпоративного та цивільного права.

Методи корпоративного права. Загальнонаукові та спеціальні методи пізнання і вивчення корпоративного права.

Місце науки та навчального курсу корпоративного права в системі загальних і спеціальних юридичних дисциплін, їх зв'язок з іншими правовими дисциплінами, теоретичне і практичне значення для підготовки спеціалістів.

Історія виникнення корпоративного права

Теорії щодо сфери існування корпоративних відносин, їх юридичне обґрунтування

Джерела корпоративного права. Ознаки, поняття, різновиди джерел корпоративного права.

Завдання 2. Підготувати вирішення ситуативних задач.

2.1. Які з зазначених суспільних відносин регулюються нормами корпоративного права і відповідно складають його предмет:

1) відносини між акціонерним комерційним банком та громадянином, який відкрив рахунок в банку;

2) відносини між підприємством та його працівником, що виникли в зв'язку з завданням шкоди здоров'ю працівника внаслідок недотримання працівником правил технічної безпеки;

3) відносини між господарськими товариствами щодо укладення договору перевезення працівників одного з товариств до Чорного моря;

4) відносини між громадянином Чуяном — працівником акціонерного товариства, який володіє акціями цього товариства, та

акціонерним товариством щодо звільнення Чуяна з роботи та вихід його з товариства;

5) відносини щодо відчуження частки в товаристві з обмеженою відповідальністю;

6) відносини між Петренком та Савченком щодо створення товариства з обмеженою відповідальністю;

7) відносини між місцевою адміністрацією Ради народних депутатів і громадянином в зв'язку з видачею громадянину ордера на квартиру;

8) відносини між судом та господарським товариством щодо винесення постанови про порушення провадження в справі про банкрутство товариства;

9) відносини між комерційним банком та господарським товариством щодо здійснення безготівкових розрахунків;

10) відносини між торгівельним підприємством та громадянином, який придбав товари у кредит.

Чи є серед зазначених відносин ті, які регулюються і нормами корпоративного права, і нормами інших галузей права? Якщо так, то якими саме? Відповідь обґрунтуйте.

2.2. Які із зазначених тверджень є правильними? Обґрунтуйте свої відповіді.

- термін “корпорація” використовується для позначення будь-якої юридичної особи;

- учасниками корпоративних правовідносин є конкретно визначені особи: кредитор — особа, якій належить право вимоги, і боржник — особа, яка несе обов'язок, відповідний праву вимоги кредитора;

- об'єктами корпоративних правовідносин можуть бути як дії по передачі майна, виконанню робіт тощо (або утримання від здійснення дій), так і дії щодо відчуження чи придбання акцій, часток;

- здійснення суб'єктивного права особи у корпоративних правовідносинах можливе тільки у разі наявності у неї корпоративних прав;

- суб'єктами корпоративних правовідносин не можуть бути іноземні громадяни, філії, представництва та недієздатні особи;
- термін “корпоративне право” в суб'єктивному значенні означає сукупність норм, які регулюють діяльність господарських товариств.

2.3. Громадянин Петров вирішив здійснювати торгівельну підприємницьку діяльність. Він звернувся до свого друга і запропонував створити публічне акціонерне товариство. Друг підтримав ідею щодо торгівлі, однак запропонував створити просте товариство.

Дайте визначення корпоративних правовідносин. Які види корпоративних правовідносин існують? Чи виникають корпоративні відносини, якщо створюється просте товариство?

2.4. Громадянин Опунько (м. Київ, Подільський район) звернувся до Подільського районного суду м. Києва з позовною заявою до кредитної спілки "Металург" (м. Київ Подільський район) про стягнення пайових внесків та відсотків від пайових внесків. Ухвалою Подільського районного суду міста Києва позовну заяву громадянина Опунько залишено без розгляду. Ухвала суду вмотивована тим, що вказаний спір є корпоративним, а тому не підвідомчий Подільському районному суду міста Києва.

Чи є спір між громадянином Опунько та Кредитною спілкою «Металург» про стягнення грошових коштів корпоративним? Обґрунтуйте свою правову позицію. Визначте суд(и), яким підвідомчий розгляд позовної заяви громадянина Опунько.

Завдання 3. Підготувати на одну із запропонованих тем мультимедійну презентацію(на вибір студента):

1. Історія виникнення корпоративного права
2. Теорії щодо сфери існування корпоративних відносин, їх юридичне обґрунтування

Мета: з'ясувати історію виникнення корпоративного права та розглянути теорії, щодо сфери існування корпоративних відносин.

Форма подання результатів виконаного завдання: прикріпити окремим файлом в системі Elearn.

Критерії оцінювання

Вимоги	Критерій	Бал
Виклад змісту навчального матеріалу у презентації	- використовуються ключові слова і фрази	1
	- грамотність та логіка викладу	1
	- навчальний матеріал підкріплений графічними зображеннями та відеофрагментами	1
	- матеріал добре структурований у схеми та організаційні діаграми	1
	- цифри – у діаграмах	1
	- одне ключове поняття	1
	- на одному слайді	1
Оформлення слайдів	- естетичний вигляд привабливий і цікавий	1
	- діаграми і графічні зображення якісно виконані і відповідають меті їх використання	1
	- ефекти анімації не заважають сприйняттю, а акцентують увагу	1
	- текст легко читається	1
	- фон, колір тексту та діаграм пасують і відповідають правилу 3 кольорів та їх відтінків	1
	-10 слайдів	3

	-вміщує титульний лист, зміст, висновок, використану літературу	3
	-відповідність поданій інформації вказаним джерелам	2
Загальна кількість балів		20

Термін виконання: відповідно до розкладу на перше семінарське заняття.

Завдання 4: Підготувати на одну із запропонованих тем мультимедійну презентацію(на вибір студента):

1. Теорії щодо сфери існування корпоративних відносин, їх юридичне обґрунтування
2. Корпоративні звичаї як джерела корпоративного права
3. Корпоративні прецеденти як джерела корпоративного права

Мета: з'ясувати поняття та сутність джерел корпоративного права та розглянути їх різновиди. Розглянути корпоративні звичаї та корпоративні прецеденти як джерела корпоративного права. Узагальнити знання щодо теорій існування корпоративних відносин.

Форма подання результатів виконаного завдання: *прикріпити окремим файлом в системі Elearn.*

Критерії оцінювання:

Вимоги	Критерій	Бал
Виклад змісту навчального матеріалу у презентації	- використовуються ключові слова і фрази	1
	- грамотність та логіка викладу	1
	- навчальний матеріал підкріплений графічними зображеннями та відео-	1

	фрагментами	
	- матеріал добре структурований у схеми та організаційні діаграми	1
	- цифри – у діаграмах	1
	– одне ключове поняття	1
	- на одному слайді	1
Оформлення слайдів	- естетичний вигляд привабливий і цікавий	1
	- діаграми і графічні зображення якісно виконані і відповідають меті їх використання	1
	- ефекти анімації не заважають сприйняттю, а акцентують увагу	1
	- текст легко читається	1
	- фон, колір тексту та діаграм пасують і відповідають правилу 3 кольорів та їх відтінків	1
	-10 слайдів	1
	-вміщує титульний лист, зміст, висновок, використану літературу	1
	-відповідність поданій інформації вказаним джерелам	1
Загальна кількість балів		15

Термін виконання: відповідно до розкладу на перше семінарське заняття.

Тема 2.

"Правове регулювання процедури створення суб'єкта корпоративного права(корпоративного підприємства)".

Завдання 1. Питання до опрацювання.

1. Поняття і зміст права на створення корпоративного підприємства.
2. Суб'єкти права на створення корпоративного підприємства.
3. Реалізація права на створення корпоративного підприємства та його обмеження.
4. Установчі документи корпоративного підприємства.
5. Стадії створення корпоративного підприємства.
6. Створення відокремлених підрозділів корпоративних підприємств.
7. Створення фіктивних корпоративних підприємств.

Завдання 2. Підготувати письмові відповіді на запитання.

Дайте визначення права на створення корпоративного підприємства.

Що входить до змісту права на створення корпоративного підприємства.

Кому належить право на створення корпоративного підприємства?

За яких умов неповнолітні особи можуть бути засновниками корпоративних підприємств?

Що таке установчі документи корпоративного підприємства?

Що таке статут корпоративного підприємства?

Що таке засновницький договір?

Визначте вимоги щодо форми установчих документів корпоративного підприємства.

Завдання 3. Підготувати вирішення ситуативних задач.

Задача 1

Опишіть особливості перетворення ПрАТ «Рога та копита» в ТОВ «Рога» у випадку, коли одним із акціонерів ПрАТ «Рога та копита» є малолітня особа О. Бендер.

Задача 2

Громадяни України Петров та Сидоренко створили ТОВ «Рога та копита». Петров вніс до статутного капіталу товариства особисте майно (набуто до шлюбу), а саме житловий будинок, в якому проживає його родина.

Через рік після створення ТОВ «Рога та копита» дружина Петрова подала в суд позовну заяву про визнання правочину щодо внесення житлового будинку до статутного капіталу ТОВ «Рога та копита» недійсним.

Вирішіть спір.

Задача 3

Проаналізуйте судову практику та запропонуйте своєму клієнту, яким чином він може внести до статутного капіталу ТОВ майно, яке було набуто під час шлюбу.

Задача 4

На Загальних Зборах ТОВ «Рога та копита» учасники виявили бажання відмовитися від регулювання своєї діяльності модельним статутом та розробити власний. Підготуйте юридичну довідку про можливість внесення таких змін і порядок(+необхідні документи) їх здійснення.

Задача 5

Підготуйте необхідні документи для здійснення державної реєстрації ТОВ «Рога і копита», учасниками якого виявили бажання стати громадянин Петров та компанія «Інтернешнл», що зареєстрована в ФРН.

Завдання 4. Підготувати на одну із запропонованих тем мультимедійну презентацію(на вибір студента):

1. Утворення суб'єкта корпоративного права.
2. Порядок розробки установчих документів.
3. Процедура проведення установчих зборів.

Мета: З'ясувати порядок утворення суб'єкта корпоративного права. Визначити перелік необхідних документів для утворення суб'єкта корпоративного права. Розглянути процедуру проведення установчих загальних зборів.

Форма подання результатів виконаного завдання: прикріпити окремим файлом в системі Elearn

Критерії оцінювання

Вимоги	Критерій	Бал
Виклад змісту навчального матеріалу в презентації	- грамотність та логіка викладу	1
	- матеріал добре структурований у схеми та організаційні діаграми	1
	- естетичний вигляд привабливий і цікавий	1
	- діаграми і графічні зображення якісно виконані і відповідають меті їх використання	1
	- текст легко читається	1
	- фон, колір тексту та діаграм пасують і відповідають правилу 3 кольорів та їх відтінків	1
Оформлення слайдів	-10 слайдів	2
	-вміщує титульний лист, зміст, висновок, використану літературу	1
	-відповідність поданій інформації вказаним джерелам	1
Загальна кількість балів		10

Термін виконання: відповідно до розкладу на перше семінарське заняття.

Тема 3.

Правовий статус суб'єктів корпоративного права

Завдання 1. Питання до опрацювання:

1. Поняття суб'єктів корпоративного права, їх ознаки та види.
2. Правовий статус господарських товариств як суб'єктів корпоративного права.
  - 2.1. Корпоративні права засновників (учасників) господарських товариств.

3. Корпоративні права засновників (учасників) підприємств колективної власності.
4. Корпоративні права засновників (учасників) інших суб'єктів корпоративного права

Завдання 2. Підготуйте письмові відповіді на питання.

1. Дайте визначення господарського товариства.
2. Назвіть ознаки господарського товариства.
3. На які види класифікуються господарські товариства?
4. Які особливості притаманні правовому статусу персональних товариств (об'єднання осіб) та об'єднанням капіталів?
5. Дайте визначення повного товариства.
6. Які види учасників у командитному товаристві?
7. З'ясуйте поняття та ознаки ТОВ.
8. У чому відмінність ТОВ та ТДВ?
9. Що таке АТ?
10. Які відмінності між публічними та приватними АТ?
11. Які засади діяльності виробничого кооперативу?
12. На яких принципах ґрунтується діяльність виробничого кооперативу?
13. Що є джерелом формування майна виробничого кооперативу?
14. Які підприємства належать до корпоративних, крім господарських товариств та виробничих кооперативів?
15. Дайте визначення обслуговуючого кооперативу.
16. Дайте визначення споживчого кооперативу.
17. Дайте визначення сільськогосподарського кооперативу.
18. Який правовий статус має корпоративне приватне підприємство?
19. З чого складається майно корпоративного приватного підприємства?
20. Який порядок утворення фермерського господарства?
21. Дайте визначення колективного сільськогосподарського підприємства.
22. Хто може бути членом колективного сільськогосподарського підприємства?
23. В чому полягає особливість діяльності фондової біржі?

24. Хто може бути членом фондової біржі?
25. Дайте визначення корпоративного фонду.
26. Які органи утворюються в корпоративному фонді та яку вони мають компетенцію?

Тема 4.

Вирішення корпоративних спорів, захист корпоративних прав.

Відповідальність за порушення норм корпоративного права

Завдання 1. Питання до опрацювання.

1. Поняття, учасники, юрисдикція корпоративних спорів.
2. Способи та форми захисту корпоративних прав.
3. Особливості розгляду корпоративних спорів.
4. Організація досудового порядку врегулювання корпоративних спорів. Порядок підготовки, обліку, подання і виконання претензій.
5. Відповідальність за порушення корпоративних норм.
  - 5.1. Відповідальність посадових осіб органів управління господарських товариств за порушення корпоративних норм. Штрафні санкції, які застосовуються до посадових осіб державних органів за порушення корпоративних норм.
  - 5.2. Відповідальність акціонерів, учасників і персоналу за порушення корпоративних норм.
  - 5.3. Відповідальність державних органів за порушення корпоративних норм. Нормативно-правові акти, які передбачають відповідальність державних органів за порушення корпоративних норм.
6. Протидія рейдерству в корпоративних відносинах.

Завдання 2. Підготуйте письмові відповіді на питання.

Які корпоративні спори підвідомчі господарським судам?

Як визначається юрисдикція корпоративних спорів?

За яких умов рішення загальних зборів господарського товариства може бути визнане недійсним?

Які способи забезпечення позову у корпоративних спорах прямо заборонені положеннями ГПК?

Тема 5.

Загальна процедура припинення діяльності суб'єкта корпоративного права - корпоративного підприємства.

Завдання 1. Питання до опрацювання

- 5.1. Загальна процедура припинення діяльності суб'єкта корпоративного права - корпоративного підприємства.
- 5.2. Реорганізація як форма припинення.
- 5.3. Ліквідація як форма припинення.
- 5.4. Поняття банкрутства та сторони у справі про банкрутство суб'єкта корпоративного права.
- 5.5. Процедура провадження у справі про банкрутство суб'єкта корпоративного права.

Завдання 2. Підготуйте письмові відповіді на питання.

Назвіть способи (форми) припинення корпоративних підприємств.

Які форми реорганізації корпоративних підприємств ви знаєте?

Чим реорганізація відрізняється від ліквідації?

Перелічіть етапи реорганізації підприємства.

Який порядок державної реєстрації припинення корпоративного підприємства?

В якому порядку здійснюється ліквідація корпоративного підприємства?

В чому полягають особливості процедури банкрутства підприємства боржника, що ліквідується власником?

Назвіть підстави добровільної та примусової ліквідації корпоративного підприємства?

Назвіть правові наслідки визнання корпоративного підприємства банкрутом.

Завдання 3. Підготувати на одну із запропонованих тем мультимедійну презентацію (на вибір студента):

1. Державна реєстрація як елемент легітимації
2. Ліцензування як елемент легітимації
3. Правові наслідки здійснення суб'єктами корпоративного права нелегітимної підприємницької діяльності та фіктивного підприємництва

Мета: Вивчити різновиди легітимації суб'єктів корпоративного права(корпоративних підприємств). Розглянути державну реєстрацію та/або ліцензування як елементи легітимації. Проаналізувати правові наслідки здійснення суб'єктами корпоративного права нелегітимної підприємницької діяльності та фіктивного підприємництва.

Форма подання результатів виконаного завдання: прикріпити *окремим файлом в системі Elearn.*

Критерії оцінювання

Вимоги	Критерій	Бал
Виклад змісту навчального матеріалу в презентації	- грамотність та логіка викладу	1
	- матеріал добре структурований у схеми та організаційні діаграми	1
	- естетичний вигляд привабливий і цікавий	1
	- діаграми і графічні зображення якісно виконані і відповідають меті їх використання	1
	- текст легко читається	1
	- фон, колір тексту та діаграм пасують і відповідають правилу 3 кольорів та їх відтінків	1
Оформлення слайдів	-10 слайдів	2
	-вміщує титульний лист, зміст, висновок, використану літературу	1
	-відповідність поданій інформації вказаним джерелам	1
Загальна кількість балів		10

Термін виконання: відповідно до розкладу на семінарське заняття.

Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. No 1371)

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1.Бажанова В.О. Методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських занять з дисципліни "**Корпоративне право**" для студентів юридичного факультету ОС "Бакалавр" 4-го року навчання зі спеціальності 081 "Право" денної та заочної форми навчання з дисципліни "**Корпоративне право**"– К. 2019 – 124с.

2.Бажанова В.О. Робоча програма навчальної дисципліни "Корпоративне право" для студентів ОС "Бакалавр". – К. 2019. – 38 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 44 (31.10.2003). — Ст. 356.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // Офіційний вісник України. — 2003. — № 11 (28.03.2003). — Ст. 462.
3. Закон України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" від 06 лютого 2018 року № 2275-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 13, ст.69.
4. Угода про асоціацію з ЄС [Електронний ресурс] — Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011
5. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами від 14 червня 1994 р. // Офіційний вісник України. — 2006 р. — № 24. — Ст. 203.
6. Закон України "Про акціонерні товариства" від 17 вересня 2008 р. № 514-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2008. — № 50-51. — Ст. 384.
7. Рішення Європейського суду з прав людини у справі "Фельдман та банк "Слов'янський" проти України" (Заява № 42758/05) від 21 грудня 2017 року.
8. Рішення Європейського суду з прав людини у справі "Промислово-фінансовий Консорціум "Інвестиційно-металургійний Союз" проти України" (Заява № 10640/05) від 26 червня 2018 року.
9. Рішення Європейського суду з прав людини у справі "Совтрансавто-Холдинг" проти України" (заява N 48553/99) від 25 липня 2002 року.
10. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності від 08 квітня 1993 року.
11. Постанова Пленуму Вищого Господарського суду України "Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин" від 25 лютого 2016 року № 4.
12. Ареф'єва О.В., Васюткіна Н.В. Корпоративне управління: еволюція, становлення, розвиток: монографія / О.В. Ареф'єва, Н.В. Васюткіна. — К.: Вид-во Ліра-К, 2016. — 180 с.
13. Батрин С.В. Корпоративні правовідносини у господарському праві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / С.В. Батрин. — К., 2012. — 20 с.
14. Бервено С.М. Проблеми договірного права України: Монографія. — К.: Юрінком Інтер, 2006. — 392 с.
15. Боднар Т.В. Договірні зобов'язання в цивільному праві: (Заг. положення): Навч. посіб. — К.: Юстініан, 2007. — 280 с.
16. Борисова Ю.О. Цивільно-правове регулювання відносин у сфері електронної комерції: канд. юрид. наук: 12.00.03/ Борисова Юлія Олегівна; КНУ імені Тараса Шевченка. — К., 2012. — 210 с.
17. Вінник О. М. Публічні та приватні інтереси в господарських товариствах: проблеми правового забезпечення : монографія / О. М. Вінник. — К. : Атіка, 2003. — 352 с.

- 18.Джуринський В.О. Правове становище господарських об'єднань. Автореферат дис...канд.юрид.наук. – К., 2009. – 20 с.
- 19.Договірне право. Особлива частина: навч. посіб. / Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова та ін. / [за ред. О.В.Дзери]. — К.: Юрінком Інтер, 2009. — 1400 с.
- 20.Жорнокуй В. Г. Немайнові права учасників господарських товариств : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Харківський національний університет внутрішніх справ, 2012. – 196 с.
- 21.Жорнокуй Ю. М. Проблемні питання визначення поняття "корпорація" та її ознак // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 8. – С. 28–32.
- 22.Канзафарова И.С. Договорная ответственность юридических лиц в коммерческом обороте: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / И.С. Канзафарова; Одесский гос. ун-т им. И.И.Мечникова. — О., 1998. - 168 с.
- 23.Корпоративне управління : монографія/ І. Спасибо-Фатєєва, О. Кібенко, В. Борисова; За ред. проф. І. Спасибо-Фатєєвої. – Х.: Право, 2007. – 500 с.
- 24.Симонян Ю. Ю. Корпоративні відносини у командитних товариствах (цивільно-правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / ОНЮА, 2010. – 20 с.
- 25.Сліпченко С. О. Особисті немайнові правовідносини щодо оборотоздатних об'єктів : монографія / С. А. Сліпченко. – Харків : Діса плюс, 2013. 550 с.
- 26.Спасибо-Фатеева И. В. З'ясування змісту корпоративних відносин як передумови вирішення корпоративних спорів / І. В. Спасибо-Фатеева // Правовий тиждень. – № 42(63). – 16.10.2007 р.
- 27.Спасибо-Фатеева И. В. Правова природа корпоративних правовідносин в акціонерних товариствах / І. В. Спасибо-Фатеева // Вісник Академії правових наук України. – 1998. - № 3. – С. 58–66.
- 28.Спасибо-Фатеева И. В. Правова природа корпоративних правовідносин в акціонерних товариствах / І. В. Спасибо-Фатеева // Вісник Академії правових наук України. – 1998. - № 3. – С. 58–66.
- 29.Харченко Г. Г. Речові права : монографія / Г. Г. Харченко. – Київ: Юрінком Інтер, 2015. – 432 с.
- 30.Харьковская цивилистическая школа: защита субъективных гражданских прав и интересов : монография / И. В. Спасибо-Фатеева, М. Н. Сибилев, В. Л. Яроцкий и др. ; под общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. – Харьков : Право, 2014. – 672 с.
- 31.Харьковская цивилистическая школа: объекты гражданских прав: монография / под общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. Харьков: Право, 2015. 720 с.
- 32.Харьковская цивилистическая школа: право собственности : монография / под ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. – Харьков : Право, 2012. – 424 с.

33. Цивільне право України. Загальна частина: Підручник: У 2-х кн. [за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, Р.А. Майданика]—3-тє вид, перероб. і допов. — К.: Юрінком Інтер, 2010. — 976 с.
34. Цікало В. Види прав учасників господарських товариств / В. Цікало // Підприємництво, господарство і право. — 2017. — № 1. — С. 50-54.
35. Шуба Б.В. Корпоративні правовідносини як особливий вид господарських правовідносин / Б.В. Шуба // Форум права. — 2013. — № 2. — С. 618-622.
36. Щербина, В. С. Суб'єкти господарського права : монографія / В. С. Щербина. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — 264 с.
37. Юркевич Ю. М. Договірні форми об'єднань фізичних та юридичних осіб у цивільному праві України : монографія / Ю. М. Юркевич. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. — 410 с.
38. Яворська О. С. Правове регулювання відносин власності за цивільним законодавством України: Навчальний посібник. — К.: Атіка, 2008. — 256 с.
39. Янкова О. С. Правове регулювання статутного фонду комерційних організацій. Автореферат дис. ... канд. юрид. наук.— Донецьк, 2000.— 20 с.
40. Яроцький В. Л. Цінні папери в механізмі правового регулювання майнових відносин (основи інструментальної концепції): Монографія. — Х.: Право, 2006. — 544 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- <https://rada.gov.ua>;
- <https://www.kmu.gov.ua>;
- <https://minjust.gov.ua>;
- <https://mon.gov.ua>;
- <http://www.me.gov.ua>.